

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul „SOLIDARITĂȚII”, federala Institutelor financiare românești.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociațiunii „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecica), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugos), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigeana, Bănățana, Banca Poporală (Caransebeș), Banca Poporală (Dej), Banca Poporală, Arpașul-înf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Bocșana, Brădetul, Buciumana, Casa de păstrare (Mercur), Casa de păstrare, (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreană, Chiorana, Chiselețiană, Codreana, Codrul (Buteni), Codru (Lupșa), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Concordia (Ghera), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coryneana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal, Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgețana, Frăția, Frățietatea, Furnica, Geogeană. Gloria, Grănițerul, Hațegana, Insoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavoșdia), Isvorul (Sângiorgiu), Isvorul (Sebeșul-înf.), Isvorul (Ighiu), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana, Mercur, Mielul, Minerva, Muntea (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramurășana, Nădlăciana, Negoitul, Noiana, Olteana. Oraviciana, Orientul, Patria, Piatra, Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugos), Poporul (Săliște), Porumbăceana, Progresul, Reun. de impr. și păstrare (Iva-mare), Rîureana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Sebeșana (Sebeșul-săsesc), Secășana, Seldăgeana, Sentinela, Silvania, Someșana, Speranța (Hosman), Steaua, Șercăiana, Șoimul (Uioara), Șoimul (Vașcău), Tărnăveana, Timișana, Tibleșana, Unirea, Vatra, Victoria, Viitorul, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sănmărtin), Vulturul (Tășnad), Zărăndeană, Zlăgnea, Zorile.

ABONAMENTUL:

PE 1 AN LEI 100—, PE ½ AN LEI 50—.

== NUMĂRUL 2 LEI ==

SUB DIRECȚIUNEA D-LOR:

ION I. LĂPĂDATU și CONSTANTIN POPP

Redactor responsabil: SOFRON ROȘCA

TAXA PENTRU INSERTIUNI:

DE SPAȚIUL UNUI cm² CĂTE 50 BANI.

SUMARUL:

Cronică economică și socială. — Anarhia dela administrația financiară din Ardeal. — *Cronică*: Semănăturile în Transilvania. În chestiunea transporturilor. Dela comisiunea valutei. Ministerul de finanțe. Comitetul Bursei. Exportul de vite. Dispozițiile Ministerului de Interne în privința exportului de vite. Mărfurile importate din Germania. Academia comercială din Cluj. Socializarea cărbunelui în Ceho-Slovacia. Noile monezi de nickel. Diverse. — *Bibliografie*.

Cronică economică și socială.

Atât apusul cât și centrul vechiului continent, căci chestiunea sileziană prin convingerea târzie a beligeranților, că toate sforțările le sunt de prisos, nu mai figurează în decorul vieții politice de ultima oră, afară de mici excepții, tind să definitiveze tot ceia ce se înțelege prin cuvântul «pace». Locuitorii statelor cari au purtat atât timp războiul, cari prin cultura lor, prin compararea felului de viață din timpul ostilităților trecute și cel dinaintea lor, au astăzi în minte clar desemnată întreaga imagine a activității de războiu, (negative). De aici a izvorât toată energia impulsivă pe care canalizându-o au îndreptat-o către o activitate pozitivă, pentru continuitatea civilizației. Această primă activitate, în sens pozitiv de după războiu, s'a manifestat mai întâiu în economie, deși nu cu intensitatea care ar fi trebuit.

Această lipsă, această piedică (relativ la intensitatea activității economice) o formează nesiguranța în care trăim, când cu toate străduințele diplomației, cel mai luminat om, nu poate răspunde dacă actualmente suntem în timp de pace sau de războiu.

E un dublu conflict în care pe de o parte se cunosc interesele opuse a celor două tabere, a în-

vingătorilor și a învinșilor, pe de altă parte sunt neînțelegerile, în contra cărora s'a luptat atât de mult ale aliaților, sau mai bine zis concepțiile divergente ale acestora, asupra modalităților în care s'ar putea menține pacea. Numai nepotrivirea acestor concepții, cari unele din ele nu îngrădesc decât interesele strict naționale ale cutărui sau cutărui stat, ne ține încă mereu de parte de o pace definitivă. Primul rezultat al acestei lipse de armonie între vederile aliaților, a fost nerespectarea angajamentelor de stat învins, ale Germaniei față de statele învingătoare.

Și dacă scadența de 1 Maiu a. c. a trecut fără să îngrijoreze mult lumea miliardarilor de peste ocean sau a negustorilor fără scrupule din porturile engleze, totuși Franța, Belgia și România la cari în urma războiului, problema refacerii e pusă pe primul plan, nu pot privi optimiste viitorul. — Slăbiciunea și nehotărârea aliaților sunt exploatate sistematic de Germania. În această situație sunt destul de întemeiate cele două întrebări pe cari și-le-au pus Francezii:

«Cum ar fi procedat Germanii la 1870, dacă n'am fi respectat (Francezii) noi angajamentele tratatului de pace?

Dacă Franța a pierdut un milion de luptători morți pentru patrie și are o cincime din teritoriul național care nu se mai poate da muncii, dacă a înfruntat cu succes greutățile de ordin financiar și lipsa de brațe, ea — în schimb — a avut un mare câștig moral: regenerarea neamului. Cetățeanul francez deși cinci-șase ani a mănuit numai armele, totuși cu un simțământ înalt religios pe care l-a căpătat în viața de tranșee, cu deplina conștiință a chemării sale în viața social-națională, a apucat cu aceeași hotărâre coarnele plugului și ciocanul.

Noua stare de ordin psihologic în care se prezintă poporul francez, nu a intrat în prevederile minuțios speculate de oamenii de stat ai Germaniei. Căci într'adevăr Germania văzându-se în neputință de-a mai lupta cu armele, a schimbat tactica, începând o luptă nouă, cu scopul de-a provoca o perturbare a ordinii sociale prin introducerea bolșevismului în toată omenirea. Focul era aprins în Rusia și trebuia numai ca Germania să-și îndeplinească rolul de punte, lucru pe cum l-a făcut și dușmanii ei s'au văzut înaintea unei nouă calamități. Incercările lor au avut desigur o reușită trecătoare. Ungaria a suferit de flagelul bolșevismului, Italia și Anglia chiar au fost și ele încă puțin influențate de această acțiune nefastă a Germaniei căci evacuarea proprietarilor din fabrici și ocuparea lor de lucrătorii cari în urmă și-au văzut greșala, precum și atentatele din Italia, grevele lanț, sfârșind cu aceea a minierilor din Anglia, nu se pot traduce decât în vorbe cari fac parte tot din familia cuvântului «bolșevism».

Numai în Franța de astăzi religioasă și naționalistă, n'a putut prinde rădăcină acțiunea bolșevistă susținută de germani. Germania care e în imediata vecinătate cu Rusia, — fără a mai socoti Polonia — încă a făcut cunoștință cu bolșevismul, care însă aici n'a avut aceeași durată și violență, ca în Rusia. Intreprinderi atât comerciale cât și industriale cari erau pe pragul falimentului, astăzi dau câștiguri cari nu se scriu decât cu milioane; altele cărora le trebuiau bani ca să-și țină existența de pe un an pe altul și-au mărit capitalul de șapte până la zece ori. De unde în Anglia fabricile au redus lucrul din lipsa cărbunilor și în Italia lipsa lor de-așemenea se simte ne mai având de unde importa, în Germania însă, regiunea vestică, pe lângă cărbunii ce-i dă aliaților, poate da uzinelor atât cât necesitatea o cere. Materiile prime fabricate își găsesc aici deasemeni ușor debușuri, căci statul german are grije să participe la toate licitațiile unde concurează cu cea mai mare îndrăzneală, acordând la încheierea contractelor cele mai mari avantaje: și ieftin și cu înlesniri mari de plată.

Curcurele financiare, economicești și poate din oamenii politici ai Franței sunt convingși că Germania față de starea ei economică actuală poate plăti foarte bine datoriile de războiu și cum ea a trecut peste scadența de 1 Maiu, sunt de părere ca să se ocupe o zonă cât mai mare din Germania, chiar numai de Franța dacă celelalte state aliate nu sunt de acord, în această privință și care zonă să fie administrată, organizată și exploatată sub ordinele directe ale guvernului francez. Căci numai astfel s'ar putea avea o idee clară de ceea ce se produce și ceea ce le ar putea reveni în contul reparațiilor de războiu.

Știut este deasemeni că Franța are anumite angajamente de ordin financiar față de Statele-Unite ale Americii, pentru cari cea dintâiu a dat toate asigurările de respectarea semnăturii. Acest lucru a fost

viu criticat de anumite personalități cu trecere în Franța, cari au făcut atent guvernul, că Franța nu trebuie să plătească nici o centină din ceea ce dărește, atât timp cât nu primește și nu-i ajută să primească dela principalul sau debitor, Germania.

Ultimele evenimente din orientul Europei, scot în relief din ce în ce mai bine, politica rea pe care a dus-o Grecia. Chestiunea reîntronării regelui Constantin prin care Grecia și-a pierdut tot sprijinul de care s'a bucurat, din partea aliaților, iar acum în urma înfrângerilor avute în luptele din Asia mică, au încurajat atât pe Turcii din Europa cât și pe cei de dincolo de Bosfor să-și prezinte cereri destul de pretențioase. Comerțul care și în timpul războiului a fost destul de activ în această parte și mai ales în Grecia, astăzi suferă și valuta grecă scade zilnic. Bulgaria ca stat învins și față mai ales de politica pe care o duce, cu pronunțate tendințe către comunism e considerată ca o țară aventurieră ca și Jugo-Slavia unde încă nu e liniște deplină. Aceste două state n'au o activitate economică în timpul de față care ar putea atrage atenția cu ceva. Austria care astăzi trăiește din grația «Antentei» și unde industria pare că se însuflețește, în urma plebiscitului din Tirol, supărând pe aliați, acceștia drept pedeapsă i-au schimbat guvernul. Sunt însă mari speranțe în noul ei premier, Dl Schober. Spirituale agitate și cu vederi prea înaintate în privința viitoarei vieți speciale pe care trebuie să se așeze Italia pare că s'au mai calmat și poporul muncitor și generos s'a așternut cu totul pe lucru.

Din statele noi create, Polonia prin situația ei politică de astăzi, până în prezent, deși mare ca întindere, are o activitate economică aproape absentă. Nu tot astfel se poate spune de Ceho-Slovacia, stat civilizată, demn exploatator al frumozelor și productivei industrii pe cari le posedă. Cel mai bun indicu de starea economică a acestui stat e lupta ce se dă între «marca» germană și coroana» lor (cheo-slovacă) care astăzi cotează egal cu cea dintâiu și se crede că se va menține deasupra.

Situațiunea economică de acum a Europei și stadiul activității în scopul refacerii a fost și este în strânsă legătură cu firul evenimentelor politice cari s'au succedat dela încheierea armistițiului și până astăzi.

Fără pretenția de-a profeti, s'ar putea spune că tot progresul social, economic și cultural, către care tinde civilizația și cultura, se sprijină pe o pace solidă și aceasta depinde de felul cum se vor respecta angajamentele luate la Versailles de învinși și de cum vor ști să se impună învingătorii; apoi, de chipul cum vor lua sfârșit evenimentele cari vor rezulta din tensiunea raporturilor dintre cele trei mari state, Rusia, Japonia și Statele Unite, din extremul orient.

B.

Anarhia dela administrația financiară din Ardeal.

Sub titlul de mai sus a apărut în «Patria» din Cluj Nr. 151/1921 un articol mai lung pe care — cu mici omiteri fără importanță — îl dăm și noi aici, deoarece conține multe adevăruri crude referitor la administrația noastră financiară:

«După desființarea C. D., țara întreagă a trecut sub administrațiunea departamentelor ministeriale dela centru, fiecare exercitându-și atribuțiunile sale prin intermediul unui secretariat general. Pe lângă fiecare secretariat general departamentele au numit câte un delegat ales dintre funcționarii superiori ai ministerului. Acest delegat trebuia să funcționeze pe lângă Secretariatul General, neavând nici un amestec direct în administrația locală.

La finanțele din Ardeal, ca secretar general a fost numit dl Dr. Zaharie Munteanu, avocatul din Alba-Iulia, care poate că se pricepe la multe de toate, dar — e sigur, că cu finanțele țării în viața lui n'a avut de făcut, și în consecință aceste pentru d-sa sunt: «terra incognita».

Pe lângă un astfel de secretar «anemic» — în ale finanței, era de prevăzut, că delegatul din centru «consilierul tehnic» fără atribuții — va acapara toată puterea în mâinile sale, și va face din «organul executiv» un «pictus masculus», un simplu «voyageur» între Cluj—București și retour.

Numirea de «delegat» a dlui Mănăilă a accelerat terminarea acestui proces invers.

S'a așezat aici — în această parte de țară «alipită» și acaparând toată puterea la sine — s'a pretăcut din «consilier tehnic» — fără atribuții, adevăratul «sătrăp financiar» — al nefericitului Ardeal.

Toată funcționăria financiară din Ardeal a teozizat-o în modul cel mai ordinar. A devenit frica și groaza bieților oameni, pentru că avea în mâini putere absolută, necontrolabilă.

Având dela început această credință — a cugetat, că se face nemuritor prin introducerea sistemului său de administrare financiară.

S'a înșelat însă amar, pentru că tot ce a făcut — n'a servit pentru îmbunătățirea administrației financiare, fără a ruina pe de a'ntrregul și ce-a mai rămas.

Pentru că iată la ce a dus Ardealul activitatea acestui om fatal.

Amintesc în primul rând de Contabilitatea statului — introdusă de d-sa — fără pregătire anterioară numai iac'așa preste noapte.

Toată lumea cu groază se cugetă la acest monstru. De când e în aplicare — nu mai primește funcționarul salariul la vreme, nime nu face contract cu Statul, căci știe, că luni de-a rândul trebuie să aștepte după ordonanțare, și tot atâtea luni până ce primește plata. Astăzi cu Statul nime nu stă de vorbă; nime nu face contract de așteptare, Statul, e cel mai rău

plătitor. Budgetul financiar al Ardealului asemenea e opera d-sale. L-a făcut și pe acesta fără consultarea oamenilor, cari cunosc împrejurările de aici. L-a făcut însă astfel, ca să fie pe placul celor din «centru» — cu salarii reduse și cu funcționari puțini; fără să se cugete la împrejurarea, că cu o astfel de administrație — nu va fi în stare să facă față nici prezentului, nici viitorului.

Dacă avem la îndemână tabloul comparativ referitor la efectivul funcționarilor administrației financiare din Ardeal, Banat etc. — și vechiul Regat — ne putem face icoană fidelă despre munca dezastruoasă a dlui Mănăilă. În Ardeal sunt 22 județe, în vechiul Regat 34. Numărul angajaților în Ardeal este: funcționari în clase de salarizare — 1575, — în vechiul Regat cu salar peste 285 lei lunar — 2576. Funcționari auxiliari în Ardeal — 455, în vechiul Regat: 3562. Oameni de serviciu în Ardeal 223, în vechiul Regat: 510.

Dacă luăm acum în seamă faptul, că dela 1-iu Aprilie 1921 incoace au abzis în Ardeal circa 350 funcționari, iar 300 auxiliari au fost șterși (rași!) prin buget — vă puteți închipui, că cu ce personal trebuie să lucreze administrația financiară în Ardeal! Și ca să aveți o privire și mai clară o să arăt starea desperată a centrului — din Cluj.

În bugetul pe 1921/22 dările directe din Ardeal sunt preliminate cu 200 milioane lei — pentru care avem în Cluj un singur funcționar. Pentru timbru și taxele de înregistrare sunt preliminate 152 milioane, avem un singur funcționar în centru la Cluj.

La direcțiunea pensiilor în Cluj avem 2 funcționari, cari se luptă cu restanțe grozave. Vă puteți apoi închipui, că bieții pensionari ce pacință trebuie să aibă — până ce-și văd pensiunea statorită. Cine a văzut aceste restanțe și cine cunoaște mizeria pensionarilor — trebuie să rămână consternat de ușurința, neglijența și iresponsabilitatea celor din București, cari au lăsat se ajungă lucrurile până aici.

Actele de revizuire a timbrului — unde poate e vorbă de milioane în favorul Statului — în cantitate cam de un vagon sunt date în grija unui singur funcționar, care fizicește nu e în stare nici cu cele curente să se lupte.

Contenciosul, care ar trebui să fie condus de un avocat priceput și iscusit — e lăsat în paza unui cancelist, care nu știe românește. Dl Dr. Ion Suciu fost președinte de unificare — a dat de câteva ori pe la acest contencios, dar văzând acest hal — a dispărut și d-sa. Archivul fostului fiscalat («kincstári ügyészség») de valoarea muzeală — zace în pivnița directoratului din Cluj — ne fiind locale pentru această arhivă prețioasă.

O altă operă a dlui Mănăilă este numirea administratorilor de dincolo, în Ardeal.

Aceștia în loc să facă ispravă — numai incurcă lumea, pentru că nu cunosc nici legile, nici regulamentele de aici. Controlul aproape nu există. Sunt

2 inspectori — cari sunt în imposibilitate de a exercita un control efectiv pe un teritoriu așa de mare. Funcționarii sunt rău plătiți, reduși și degradați.

Deplasări nu se pot face, pentru că diurnele etc. se plătesc cu întârziere de luni de zile.

Și azi stau aproape 279 mandate nerezolvate de 2 luni la Direcțiunea din Cluj, astfel încât mai mult de 1000 funcționari nu ajung la spesele de deplasare — avansate Statului din punga lui proprie. Și aceasta din motivul că dl Mănăilă a plecat — și noul șef încă n'a sosit. Se poate așa ceva tolera?

Acest hal — de aici din Ardeal — există și în București. Cei din Cluj — nu știu ce-s cu adevărat pentru că Bucureștiul când direcțiune, când direcțiune generală îi numește.

Dispoziții către direcțiunile financiare din Ardeal se dau din București și direct și prin direcțiunea generală din Cluj, dupăcum le vine. Se întâmplă de ex. că Bucureștii dă ordin direct. Timișoarei, ca banii intrați să-i verse la București, despre ce dir. gen. din Cluj nu știe nimic. Funcționarii din Bănat apoi pot aștepta după salarii. Dar suspendează direct din București și funcționarii — contrar legilor în vigoare de aici. Așa s'a întâmplat, că în Timișoara au suspendat 6 funcționari.

În această nesiguranță apoi nu-i de mirat, dacă din 1 Aprilie 1921 — adm. financiară din Ardeal etc. au părăsit-o circa 350 de funcționari. Poate avea funcționarul un viitor sigur, când prin buget s'au șters 300 de posturi, dându-se afară din oficiu oameni cu serviciu de 5 ani, cari, au drept la escontentare? Dreptul la escontentare — pe care-l pot aștepta să li-se stabilească — la ani de zile! Și ca să vedeți, că în ce aparat se așteaptă punerea în aplicare a reformei financiare a dlui Titulescu — vă amintesc faptul, că proiectele financiare nici nu le-au primit cei dela dir. generală din Cluj.

La întregă direcțiunea generală din Cluj a existat un singur «Monitor Oficial» și acela a sosit pe numele dlui Mănăilă, care părăsind dir. generală a dispus să i-se trimită la Brașov, încât azi la dir. generală din Cluj, nu există «Monitorul Oficial». — Poftim și administrați finanțele Ardealului... Nu vreau să mai vorbesc de automobilele direcțiunei... Sunt 2, unul și azi e pentru plăcerile dlui Mănăilă — la Brașov, celalalt hodorogit în Cluj. Acest dl Mănăilă — a știut să coboare plățile funcționarilor, dar n'a uitat să pună în buget 250,000 lei credit pentru automobilele menite a servi plăcerile d-sale — plimbându-se din Cluj la Brașov și retour.

Domnia funestă a dlui Mănăilă — dela 1 Aprilie 1920 până la 13 Iunie 1921 — iată la ce dezastru a adus administrația financiară din Ardeal.

Era deci natural să izbucnească plângerile contra acestui Satrap, când mai întâiu a călcat ca ministru dl Groza — pe pământul Ardealului.

A avut însă o luptă grea, de ce s'a putut ulterior convinge pe deplin.

Pentru că dl Mănăilă nu e omul, pe care ușor îl poți da în lături din drum. D-sa are merite la centru. El a fost singurul poate dintre delegați, cari a arătat centrului cum trebuie tratați ardelenii cerbicoși. I-a călcat în picioare, și-a bătut joc de ei, i-a bruscat, chiar așa, cum a făcut alterego-ul său: Petrescu din Bucovina, acest «mănăilă» al Bucovinei, care ca să-și bată joc de pregătirea bucovinenilor, își numea servitorul «herr doctor». Și astfel dl Mănăilă era omul agreat al centrului.

Dl Groza îndată ce și-a început călătoria de «neplăceri» — în Ardeal, a văzut nemulțumirea grozavă, și deplina debandată — dela finanțe.

A cerut deci dela centru imediat — capul dlui Mănăilă.

Speriat centrul de pășirea energetică a dlui Groza, la primul moment a cedat și a primit propunerea d-sale de a fi pus în fruntea administrației din Ardeal dl Arsenovici, fost inspector financiar în Ardeal, unul dintre cei mai distinși funcționari, cari îi avem aici. În curând însă centrul și-a revenit la fire și a început a trăgăna numirea dlui Arsenovici, punând în aplicare tactica bizantină, de-a amâna rezolvirea lucrurilor pentru a obosi și disgesta pe contrarul.

La început a întârziat numirea dlui Arsenovici; apoi i s'au propus fel și fel de expediente.

I s'a spus, că va fi singurul director general al finanțelor din Ardeal, cu nu delegat lângă sine din centru. Mai târziu i-s'a spus, că va fi numit de director general unul din centru, care va fi organul administrativ, însă nimic nu va putea rezolvi fără știrea dlui Arsenovici, care asemenea va avea titlul de director general. În fine directorul general dela București — în persoana dlui Simionescu a fost numit. Numirea dlui Arsenovici a tot întârziat.

Acum i-se spunea, că va fi numit ca delegat în comisiunea de unificare, va se zică «pupăză pe colac», fără nici o atribuțiune, fiind cunoscut înaintea lumii întregi, că comisiunea de unificare numai pe hârtie există, dar ca organizație de mult e moartă.

Văzându-le toate aceste tergiversări — dl Arsenovici, — disgestat de întreaga procedură ce s'a pus la cale în jurul numirii d-sale — telegrafic și-a dat abdicerea, punându-i în fine capăt acestei comedii.

Finanțele Ardealului — nu-i permis să fie conduse de un ardelean. Se vede că aceasta e loznica la centru.»

CRONICĂ.

Semănăturile în Transilvania. Direcțiunea Agriculturii din Transilvania comunică:

În general timpul a fost favorabil semănăturilor. Ploaie și căldură îndeajuns. Nu s'au arătat maldii parazitare grave.

În timpul celei de a două jumătăți din lunie vânt și ploae destul de tari și cari au cauzat pagube importante viilor din județul Târnava-mică.

În Banat ploile au fost insuficiente.

În județele Alba-inferioară, Făgăraș, Maramurăș, Târnava-mică, Hunedoara, Murăș-Turda Bistrița, Odorhei, Cojocna și Satu-Mare, satisfăcătoare, atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ.

Numai rapița a rămas slabă și fără fruct.

Cânepa a suferit pe alocuri de piatră.

Viile promet o recoltă bună. Munca câmpului se plătește mult și lucrările necesare se fac cu ziuă și în condițiuni bune. Pomii au un aspect frumos.

Mulțumită ploilor câmpiele și pășunile s'au îndreptat simțitor.

În regiunea Timiș-Torontal bântuie pesta porcină.

În chestiunea transporturilor. În urma unui ordin al direcțiunii generale a căilor ferate, comisiunile de transport vor putea să acorde întreprinderilor industriale vagoanele cari le sunt necesare fără cerere specială.

Pentru a le obține, aceste întreprinderi vor trebui să înștiințeze comisiunii transporturilor, totalul producțiunii lor, numărul lucrătorilor întrebuințați și numărul vagoanelor care le trebuie.

Comisiunea va decide în urmă, după avizul consiliului industrial al comisiunii.

Dela comisiunea valutei, se face cunoscut persoanelor ce pleacă în străinătate că vămurile dela frontieră nu sunt obligate să primească în păstrare leiile călătorilor până la înapoierea lor, așa că toți acești călători trebuie să ia bani românești potrivii să le ajungă până la graniță.

Ministerul de finanțe invită pe toți deținătorii de cecuri provenind din Unificarea Monetară să le prezinte la încasare până la 1 August 1921 la toate ghișeele Băncii Naționale a României din țară.

Comitetul Bursei a hotărât ca pe timpul verii să nu se mai încheie tranzacțiuni în zilele de Sâmbătă.

Dispozițiile Ministerului de Interne în privința exportului de vite. Ministerul de interne a trimis prefecturilor următoarea adresă:

La export se permite:

- 1) boi de rasă Podolia dela 6 ani în sus;
- 2) boi de alte rase dela 4 ani în sus;
- 3) vacile dela 3 ani în sus;
- 4) porcii, caii și oile numai cu autorizațiuni speciale;
- 5) slănină sărată și afumată, untură și grăsimile animale, carnea afumată, cârnățării, șuncă, conserve, salam etc., asemenea cu autorizație specială.

6. Reproducătorii masculi, numai în cazul când sunt neapți, se admit la export.

Să nu se admită la export lâna nelucrată, peștele, lactele și derivatele lui cu excepția untului de oi și pasările domestice.

Mărfurile importate din Germania. Ministerul finanțelor a decis să nu se mai aplice taxa de 50% ad-valorem, la care erau supuse mărfurile din Germania, deoarece nici statele aliate și amice nu o mai aplică.

Exportul de vite. Prin portul Constanța s'a mai exportat la Constantinopol un nou transport de vite în număr de 74, toate vite mari din Ardeal.

Academia Comercială din Cluj. Academia Comercială din Cluj și-a încheiat întâiul an de cursuri în limba românească și întâia sesiune de examene la 18 Iunie. Cursurile au fost cercetate de 40 studenți dintre cari 36 s'au prezentat la examene. La 1 Oct. se va deschide și anul al doilea. În principiu în cursul întâiu se primesc numai absolvenți de Școale de Comerț și de Liceu cu bacalauriat. Aceștia sunt studenți înscriși în mod regulat. Consiliul profesoral poate admite și peraoane fără titluri școlare, dar având cel puțin 17 ani, și dacă dovedesc o cultură specială, pentru a urma cu folos cursurile; acești auditori nu pot trece examene, și obțin numai certificat de frecvență.

Absolvenții anului întâiu au să dovedească că în lunile de vară au practicat în vre-un birou financiar, sau comercial.

În anul școlar viitor va funcționa și un internat în edificiul Academiei. Informațiuni detaliate la Secretariatul Academiei.

Secțiunea maghiară a Academiei va deschide numai cursul al doilea, care va fi și ultim.

Noile monezi de nichel divizionare de metal, comandate în Elveția vor fi puse în circulațiune în Noemvrie.

Vor fi pentru 30 milioane piese de 50 bani și pentru 20 milioane piese de 25 bani.

Costul lor este de 6.900.000 lei.

Socializarea cărbunelui în Ceho-Slovacia. Expertiza convocată de guvern în privința socializării cărbunelui și la care au luat parte profesorii școlilor superioare cehe și germane, a ajuns la o părere cu totul negativă, în acea că experții nu consideră ca realizabil nici unul din cele 3 proiecte de lege, socialiste; aducându-se în afară de argumente politice mai ales argumente financiare țintind contra statificării minelor. Se pare că statificarea ar necesita 13 miliarde, care putând fi obținute printr'un împrumut de expropriere, ar grevă bugetul statului și ar apăsa schimbul.

Diverse. La expoziția de mustre dela Cluj până în prezent și-au anunțat participarea mai mult de 200 case de comerț, printre cari sunt și străine.

În urma unui congres care a avut loc la Cluj, fabricanții de alcool au hotărât formarea unui trust, spre a-și putea apăra mai bine interesele lor unite.

În ultimul timp prețul lemnului e în urcare.

BIBLIOGRAFIE.

A apărut sub Nr. 21—22 din Biblioteca Bancilor române:

Problema valutară, de G. Hammer, trad. de redactorul nostru dl Sofroniu Roșca. Chestiunea aceasta este astăzi de cea mai mare actualitate și de aceea recomandăm broșura de mai sus tuturor acelor, cari au vre-un interes pentru chestiunile financiare și în special pentru situațiunea financiară-economică a țării noastre.

În «Problema valutară» se tratează chestiunea dintr'un punct de vedere cu totul nou și absolut necunoscut la noi. E vorba de așa-numita «*valută absolută*» și «*banii liberi*», circulația de bani fiind în strânsă legătură și dependentă totdeauna de *situațiunea generală a prețurilor*.

Din cele 24 de capitole amintim următoarele: «Valoare și putere de cumpărare», «Situațiunea generală a prețurilor», «Contractele de plată, creditorii și debitorii», «Cantitatea banilor și celeritatea circulațiunii lor», «Valute arbitrare (ca cele de azi), «Valuta absolută», «Cursul devizelor», «Dobânda», «Banii valutei absolute», «Amortizarea datoriilor statului», «Emigrarea capitalului», «Independența națională» etc.

Iată tot atâtea chestiuni, cari azi preocupă pe toată lumea, fără a li-se putea da o soluțiune mulțumitoare.

Cetiți „Problema Valutară” de S. Roșca. Se poate procura dela Librăria arhidiecezană, Sibiu și dela Adm. Revistei Economice. Prețul Lei 6— plus Lei 1— pentru porto.

Drepturile, datorițele și responsabilitatea
 comitetului de supraveghiere

de

Alfred Kormos,

traducere de

Constantin Popp.

Prețul Lei 3.—.

Se poate comandă la traducător sau la Librăria arhidiecezană în Sibiu.

„ALBINA”,

:: institut de credit și de economii în Sibiu. ::

Publicațiune

în sensul art. de lege XXXVI. § 29 din anul 1876:

1. Suma scrisurilor fonciare în circulațiune la 30 Iunie 1921. . . Lei 2.400,000—
 2. Suma împrumuturilor hipotec., ce servesc drept garanție la scris. financiare „ 2.401,539'63
 3. Valoarea realităților ce servesc de acoperire la Impr. hipot. . . „ 15.365,411'50
 4. Suma fondului special de garanție al scrisurilor fonciare . . . „ 280,000—
- care se administrează separat și este plasat în urtoare efecte:

Nom. K 300,000— Scrisuri fonciare de 4 $\frac{1}{2}$ %
 Vereinigte Budapester Hauptstädtische Sparkassa.

Nom. K 284,000— Oblig. com. Pester ung. Commercialbank 4%.

Sibiu, 12 Iulie 1921.

Direcțiunea.

„AURARIA”,

cassă de economii, societate pe acții în Abrud.

CONCURS.

Institutul «AURARIA», cassă de economii, societate pe acții în Abrud, publică concurs pentru postul de

◆ Contabil-Conducător. ◆

Reflectanții sunt poțiti să-și înainteze direcțiunei cererile până la 15 August a. c., comunicând totodată condițiile pe lângă cari ar fi aplicați a ocupa acest post.

Abrud, la 9 Iulie 1921.

1—

Direcțiunea.

Drepturile, datorițele și responsabilitatea
 membrilor din direcțiune

de

Alfred Kormos,

traducere de

Constantin Popp.

Prețul L 3.—.

Se poate comandă la traducător sau la Librăria arhidiecezană în Sibiu.

AVIZ!

Se aduce la cunoștința generală că toți deținătorii de cecuri provenind din operațiunea Unificării monetare sunt invitați să le prezinte la încasare la „Banca Națională a României“, atât în Administrația Centrală cât și în Sucursale și Agențe, până la **31 Iulie a. c.**

„Banca Națională a României“.

AVIZ!

Se aduce la cunoștința generală că Biletele „Băncii Generale Române“ de 100, 20, 5 și 2 lei ștampilate, — cum și acele de 1 leu ștampilate sau neștampilate, se schimbă la ghișeurile noastre, contra bilete „Banca Națională“.

Biletele trebuiesc să fie bine lipite, să li-se cunoască numărul de ordine, iar prezentatorii să dovedească identitatea cu chitanțele de plata contribuțiilor pe trimestrul Iulie 1921.

Dela 1 August a. c., orice bilet Banca Generală nu se va mai primi la schimb.

„Banca Națională a României“.

 Reclama e sufletul comerțului